

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ۋە قەدىمكى زامانلار - 2

ئىگىلىك باشقۇرۇش پىرى

ياكوۋا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

زۇنبايىكى شەۋرەشەنلەر ھەققىدە چىكايىلەر

ئىگىلىك باشقۇرۇش پىرى ياكوكا

ئاپتورى : جىيەن خۇي

تەرجىمە قىلغۇچى : ئەرگىن تۆمۈر

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

管理大师 - 亚科卡: 维吾尔文/建辉编著; 艾尔肯·铁木尔
译. - 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2000.3 (2009.4 重印)
(世纪人物传记故事丛书·第2集/刘俊峰主编)
ISBN 978-7-228-05586-9

I.管... II.①亚... ②艾... III.亚... 生平事迹 - 维吾尔语 (中国少数民族语言) IV.I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第76825号

责任编辑	艾克巴尔·艾力
责任校对	赛娜瓦尔, 扎米拉
特约校对	阿依古丽·亚森
封面设计	祖力喀尔装帧
出版发行	新疆人民出版社
地 址	乌鲁木齐市解放南路348号
邮 编	830001
电 话	0991-2827472
印 刷	乌鲁木齐八家户彩印有限公司
经 销	各地新华书店
开 本	880×1230毫米 32开本
印 张	4.5
版 次	2000年3月第1版
印 次	2009年4月第2次印刷
印 数	4001 - 7000
总 定 价	80.00 元
单 价	8.00 元

بۇ كىتاب بېيجىڭ كۈتۈپخانا نەشرىياتىنىڭ 1997 - يىلى 1 - ئاي 1 - نەشرى،
1997 - يىلى 1 - ئاي 1 - باسقىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据北京图书馆出版社1997年1月第1版，1997年1月第1次印刷
本翻译出版。

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ھەققىدە ھېكايىلەر — 2

ئىگىلىك باشقۇرۇش پىرى — ياكوكا

ئاپتورى: جېن خۇي

تەرجىمە قىلغۇچى: ئەركىن تۆمۈر

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەكبەر ئەلى

مەسئۇل كوررېكتورى: سەنەۋەر ئىبراھىم، زەمىرە پىدائى

تەكلىپلىك كوررېكتورى: ئايگۈل ياسىن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: زۇلقەر لايىھىچىلىكى

نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى: شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر

پوچتا نومۇرى: 830001

تېلېفون: 2827472 - 0991

باسقۇچى: ئۈرۈمچى باجياخۇ رەڭلىك مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى

ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلار

فورماتى: 880 × 1230 مىللىمېتىر 1/32

باسما تاۋىقى: 4.5

نەشرى: 2000 - يىلى 3 - ئاي 1 - نەشرى

باسمىسى: 2009 - يىلى 4 - ئاي 2 - بېسىلىشى

تراژى: 4001 - 7000

كىتاب نومۇرى: 9 - 05586 - 7 - 228 - ISBN 978

ئومۇمىي باھاسى: 80.00 يۈەن

يەككە باھاسى: 8.00 يۈەن

كىرىش سۆز

ئامېرىكىغا ئوخشاش شەخسىي پىداكارلىق ۋە ئەركىن رىقابەت قەدىرلىنىدىغان ئەلدە ئې. ياكوكانىڭ رىۋايەت خاراكتېرلىك شەخس ئىكەنلىكىگە قىل سىغمايدۇ. پەۋقۇلئاددە ئىقتىدارى، قالتىس جاسارىتى ۋە پەم - پاراسىتى، شۇنداقلا قەتئىي، ئېھتىياتچان خىزمەت پوزىتسىيىسى ئۇنى بىر دەۋرنىڭ مەشھۇر ئىگىلىك باشقۇرغۇچىسى - ئۇستازغا ئايلاندۇرغان.

ياكوكا فورد ئاپتوموبىل شىركىتىدە خىزمەت قىلغاندا شانلىق نەتىجىلەرنى ياراتتى، ئۆزگىچە باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى بەرپا قىلدى. بىرمەھەل ئالەمنى زىلزىلىگە كەلتۈرگەن تۇلپار ماركىلىق ئاپتوموبىلنى ئىجاد قىلىپ، «تۇلپار ئاپتوموبىلىنىڭ پېشۋاسى» دېگەن ھۆرمەت نامى بىلەن ئاتالدى. ئۇنىڭدىن باشقا،

ئۇ فورد شىركىتىنىڭ «ئامېرىكا يولۋىسى»، مارك III تىپلىق ۋە شادىيانە ماركىلىق ئاپتوموبىللىرىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىشتا ئاجايىپ تۆھپىلەرنى، شىركەت قۇرۇلۇپ بىر يىلدا تارىختىكى ئەڭ كۆپ پايدا ئېلىشتا، رېكورت ياراتتى. فورد شىركىتىنىڭ 60 — 70 - يىللاردىكى شۆھرىتىنى ياكوكانىڭ ئەجرىدىن كەلگەن دېيىشكە بولىدۇ. ئەپسۇسلىنارلىق يېرى شۇكى، مۇستەبىت ھىنرى فورد يەنىلا ئۇنى خىزمەتتىن بوشىتىۋەتتى. خىرىسلىر شىركىتىگە بارغاندىن كېيىن، ياكوكا يەنە قۇتقۇزغۇچى رولىنى ئوينىدى. جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈپ، خىرىسلىر شىركىتىگە قارىتا چوڭ ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش ئېلىپ باردى ھەمدە ئاۋام پالاتاغا قاتراپ يۈرۈپ ئامېرىكا ھۆكۈمىتىدىن ياردەم سورىدى. ئۇنىڭ تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە، خىرىسلىر شىركىتىنىڭ جېنى تۇمشۇقغا كېلىپ

قالغان مۈشكۈل ئەھۋالى تېزدىن ئوڭشىلىپ، ۋەيران بولۇش خەۋىپىدىن ئۈزۈل - كېسىل قۇتۇلۇپلا قالماي، بەلكى بۇ شىركەتنىڭ تارىخىدا ئەڭ شانلىق نەتىجە يارىتىلدى. بۇ تەرەپلەردىن ئېيتقاندا، ئۇنىڭ رەھبەرلىك سەنئىتى ۋە باشقۇرۇش ئىقتىدارى ئۆزگىچە ئىدى، كىشىلەرنىڭ ئۇنى «ئىگىلىك باشقۇرۇش پىرى» دېيىشى ئەجەبلىنەرلىك ئەمەس ئىدى.

ياكوكانىڭ مىجەز - خۇلقى ۋە ئامېرىكىنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى باشقا بىر گەپ، ئەمما بىز ئۇنىڭ باشقۇرۇش ئۇسۇلى، جاسارەت ۋە پاراسىتىگە ئاپىرىن ئوقۇماي تۇرالمايمىز. ياكوكانىڭ كەچۈرمىشلىرىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىدىغان بولساق، بەزى ئىشلارنى چۈشىنىپ يېتەلەيمىز.

ياكوكانى دەۋرىمىزدىكى گىگانت ئادەم دېيىشكە بولىدۇ. ياكوكادىن ئۆگىنىشتە، ئەڭ مۇھىمى، ئالدى بىلەن ئۇنىڭ بالىلىق چاغلىرىدىكى ھەرقانداق ئىشنى پۇختا، ئەستايىدىل قىلىدىغان ئادىتىدىن باشلاش كېرەك.

مۇندەرىجە

1.....	بالىلىق چاغلىرى	بىرىنچى باب
12.....	كۆزگە كۆرۈنۈش	ئىككىنچى باب
23.....	ئۆزىنى دەڭسەپ بېقىش	ئۈچىنچى باب
37.....	يۇقىرى پەللىگە يېتىش	تۆتىنچى باب
48.....	يۈكسەك تەپەككۈر	بەشىنچى باب
61.....	ھەسرەت ئىچىدە خوشلىشىش	ئالتىنچى باب
71.....	جەڭگە ئاتلىنىش	يەتتىنچى باب
82.....	قاراڭغۇلۇقتىن يورۇقلۇققا	سەككىزىنچى باب
94.....	ھۆكۈمەتتىن ياردەم سوراڭ	توققۇزىنچى باب
106.....	خەتەر ئىچىدىن يول تېپىش	ئونىنچى باب
118.....	قىيىن كۈنلەردە بىللە بولۇش	ئون بىرىنچى باب
129.....	ئاخىر نەتىجىگە ئېرىشىش	ئون ئىككىنچى باب

بىرىنچى باب بالىلىق چاغلىرى

19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرى، 20 - ئەسىرنىڭ بېشىدىكى ئامېرىكا پۇرسەتكە تولغان دۆلەت ئىدى. ئۇ يەرگە بارغانلار بېيىش ئارزۇسىغا يېتەلەيتتى. شۇنداقتىمۇ ئاچقۇچلۇق مەسىلە تىرىشىپ كۈرەش قىلىشتا ئىدى. ئامېرىكىنىڭ پايانسىز زېمىنى ۋە مول بايلىقى ئىنسانلارنىڭ پايدىلىنىشىغا قاراشلىق ئىدى. شۇڭا، پۈتۈن دۇنيادىكىلەر، بولۇپمۇ ياۋروپالىقلار ئامېرىكىغا قاراپ ئاقىقلى تۇردى. ئەنگلىيىنىڭ «مايگولى» ناملىق پاراخوتى ئامېرىكا قۇرۇقلۇقىغا يول ئاچقاندىن بۇيان، ياۋروپا كۆچمەنلىرىنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمىدى.

1902 - يىلى 12 ياشلىق نىكولا ياكوكا بېيىش پۇرسىتى ئىزدەپ، دادىسى ۋە قېرىنداشلىرى بىلەن بىللە ئىتالىيىدىن ئامېرىكىغا كەلدى. بۇ يەردە ھال - ئوقىتى ياخشىلىنىپ، 1921 - يىلى ئىتالىيىدىكى ئاپىسى ۋە خوتۇنىنى ئامېرىكىغا ئەكەلدى. ئايلىنىدۇندا بىر رېستوران، بىر ئاپتوموبىل ئىجارىگە بېرىش ئورنى، ئىككى كىنوخانا ئېچىپ، شۇ يەردە يىلتىز تارتىپ قالدى.

1924 - يىلى 15 - ئۆكتەبىر نىكولانىڭ ئىككىنچى پەرزەنتى لې. ياكوكا تۇغۇلدى. بۇ چاغدا نىكولا ئامېرىكا پۇقراسىغا ئايلانغانىدى. باشقۇرۇشى جايىدا بولغاچقا، كارخانىسىدىنمۇ ئوبدانلا پۇل تاپتى. ئەقىللىق ۋە چىرايلىق قىزى دېلماردىن كېيىن ئوماق بىر ئوغۇلنىڭ تۇغۇلغىنىغا نىكولا بىلەن خوتۇنى قانداقمۇ خۇشال بولمىسۇن؟ بۇ تۆتەيلەن شاد - خۇراملىق ئىچىدە ئائىلىۋى بەختنىڭ ھۈزۈرىنى سۈردى. ياكوكانىڭ چوڭ بولۇشىغا ئەگىشىپ، ئاتا - ئانىسى ئۇنى دۇنيادىكى ئىشلارنى

تونۇپ يېتىشكە، ئۆز ئالدىغا كۈرەش قىلىشقا يېتەكلىدى. مۇنداق قىلىش ئامېرىكىلىقلارنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن مۇھىم ئىدى. ئۇلار ئۆزىنىڭ كۈرەش قىلىشى بىلەن مەنسەپ ئابىرۇبى ئۆسكەن ئادەمگە ئالقىش ياغرىتاتتى. شۇڭا، نىكولا ئوغلى چوڭ بولغاندا بىرەر ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشنى ئۈمىد قىلاتتى.

ياكوكا بالىلىق چىغدا نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگىنىۋالدى. ئەسلىدە ئۇ غەم - قايغۇسىز چوڭ بولۇۋاتاتتى. لېكىن، ئامېرىكا ئىقتىسادىدىكى چوڭ كاساتچىلىق دادىسىنىڭ كارخانىسىغا تەسىر يەتكۈزدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان تاپقان پۇلى بىر كېچىدىلا ھېچنېمىگە ئەرزىمەس بولۇپ قېلىپ، ئائىلىسى بىر مەزگىل غورىگىل تۇرمۇش كەچۈردى. ئەمما، ئۇنىڭ دادىسى ئۈمىدۋار ئادەم ئىدى. ھەمىشە ئائىلىسىدىكىلەرنى كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ بەزىدە ئۆرلەپ بەزىدە پەسىيىپ تۇرىدىغانلىقىنى چۈشىنىشكە، مۈشكۈللۈكتە قالغاندا بەل قويۇۋەتمەسلىككە ئىلھاملاندۇرۇپ، «تۇرمۇشتا كۆڭۈلسىز ئىشلار ھامان بولۇپ تۇرىدۇ. مۇنداق كۆڭۈلسىز ئىشلار بولمىسا، نېمىنىڭ بەخت ئىكەنلىكىنى ھەقىقىي تۈردە چۈشەنگىلى بولمايدۇ» دەيتتى. ياكوكا ھەر قېتىم كۆڭۈلسىزلىككە يولۇققاندا دادىسى: «قۇياش يەنىلا كۆتۈرۈلىدۇ، ئوخشاشلا پارلايدۇ» دەيتتى. ياكوكاغا گەرچە كېيىن ئۇنىۋېرسىتېتتا ئوقۇپ ناھايىتى ياخشى تەربىيە ئالغان بولسىمۇ، ئەمما دادىسى بەرگەن كىشىلىك تۇرمۇش ھەققىدىكى بىرىنچى دەرسلىك كېيىنكى ئىشلىرىدا ئۇنىڭغا ئەڭ زور تەسىر كۆرسەتتى.

نىكولانىڭ ئىقتىسادىي چوڭ كاساتچىلىق دەۋرىدە ۋەيران بولۇشقا تاس قالغانلىقى ئۇنىڭ مەخسۇس تەربىيە ئالمىغانلىقى، «ئىقتىسادىي چوڭ كاساتچىلىق» نىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمىگەنلىكىدىن بولغانىدى، بولمىسا ئۇ بىر كارخانىنى يەنە بىر كارخانا ئۈچۈن گۆرۈگە قويىمىغان بولاتتى. شۇڭا، ئۇ كەلگۈسىدە ئۆزىگە ئوخشاش دەرد تارتىپ قالمىسۇن دەپ،

ئوغلنى ئەڭ ياخشى تەربىيىگە ئىگە قىلىشقا بەل باغلىدى. ئۇ ئوغلى ياكوكانىڭ كەلگۈسىدە داڭلىق كارخانىچى بولۇپ قېلىشىغا قەتئىي ئىشەنەتتى.

ياكوكا ئالتە يېشىدىلا مەكتەپ تەربىيىسىنى قوبۇل قىلدى. بالا ۋاقتىدىكى ياكوكا باشقا بالىلارغا ئوخشاش ھېچنېمىنى بىلمەيتتى، سەبىي، كۈلكىلىك ئىدى، ھەممە نەرسىگە قىزىقىش بىلەن قارايتتى. مەكتەپتەمۇ ئەرگە، شوخ ئىدى. ئۇنىڭدا ئادەتتىكى بالىلارغا خاس ئالاھىدىلىكلەرنىڭ ھەممىسى تېپىلاتتى. لېكىن، ئۇ يېشىنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، باشقىلارنى بېسىپ چۈشىدىغان تەرەپلىرىنى كۆرسىتىشكە باشلىدى. ئۇ زېرەك ئىدى، سىنىپ بويىچە دائىم ئالدىنقى قاتاردىكى ئىككى ئوقۇغۇچىنىڭ بىرى بولاتتى، ھەرقانداق ئەھۋالدىمۇ ئۆگىنىشكە تەسر يەتكۈزمەيتتى، نەتىجىسى مۇقىم ھالدا ئۆرلەپ باراتتى. دادىسى بۇ ئىشتىن خۇشاللىققا چۆمۈپ، ئوغللىدىن مەمنۇن بولاتتى.

بۇ چاغلاردا نۇرغۇن ئامېرىكىلىقلاردا ئىرقىي كەمسىتىش يەنىلا مەۋجۇت ئىدى. ئۆزلىرىنى ساپ ئامېرىكا نەسلىدىن دەپ قارايدىغانلار نېگىرلارنى كەمسىتىپلا قالماي، ئىتالىيانلارنىمۇ كەمسىتەتتى. ياكوكا بۇ دەردنى كۆپ تارتتى، چۈنكى ساۋاقداشلىرى ئۇنى مەسخىرە قىلاتتى، چەتكە قاقاتتى ھەتتا ئايرىم ئوقۇتقۇچىلارمۇ بەزىدە ئۇنىڭغا ھاقارەتلىك لەقەملەرنى قوياتتى. سەبىي ياكوكا بۇ ئىشنىڭ تېگىگە زادىلا يېتەلمەي، كۆڭلىنىڭ چوڭقۇر يېرىدە ساقلاپ قوياتتى.

باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئالتىنچى سىنىپىدا ئوقۇۋاتقاندا، ياكوكا ئىزچىلار كىچىك ئەترىتىنىڭ باشلىقلىقىنى تاللىشىش رىقابىتىگە چۈشۈش نىيىتىگە كەلدى. ئۇ نۇرغۇن تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتتى. جەزمەن ئۆتۈپ چىقمەن دەپ قارىغانىدى. لېكىن، سىنىپتىكى بېلەت تاشلاش نەتىجىسى بويىچە ئۇ 22 بېلەتكە قارشى 20 بېلەت بىلەن يەنە بىر بالىغا

ئۇتۇرۇپ قويدى. ئەسلىدە بۇ ئىشتا ھىيلە ئىشلىتىلگەنىدى. سىنىپتا 38 ئوقۇغۇچى تۇرسا، تاشلانغان بىلەت قانداقمۇ 42 بولسۇن! غەزەپكە كەلگەن ياكوكا دەرھال ئوقۇتقۇچىغا ھەقىقىي ئەھۋالنى ئاشكارىلاپ، باشقىدىن سايلاش تەلىپىنى قويدى. ئوقۇتقۇچى ئوچۇقتىن - ئوچۇق ياكوكاغا نارازى بولۇپ: «بولدى قىل، ياكوكا» دەپ بۇ ئىشنى باستۇرۇۋەتتى. بۇ ئىش سەببى ياكوكاغا قاتتىق تەسىر قىلدى ۋە ياكوكانى جەمئىيەتتە ئادالەتسىزلىكلەر بولۇپ تۇرىدىكەن، دېگەن تونۇشقا كەلتۈرۈپ، ئۇنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدىكى تۇنجى دەرسلىك بولۇپ قالدى.

بەختىگە يارىشا، باشقا نۇرغۇن تەرەپلەردە ياكوكا بەكمۇ خۇشال ئىدى. ئۇ زېرەك ۋە ئىجتىھاتلىق بولغاچقا، كۆپلىگەن ئوقۇتقۇچىلار ئۇنى ياخشى كۆرەتتى. يېقىن كۆرگەنلىكىنىڭ ئىپادىسى سۈپىتىدە، دائىم ئۇنىڭغا ئۇششاق - چۈششەك ئىشلارنى قىلدۇراتتى. ئىنتايىن ياخشى مەكتەپ تەربىيىسى ياكوكانى ناھايىتى كۆپ نەرسىلەرنى ئۆگىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ئۇ ھامان ئالدىنقى قاتاردا ئىدى، مەكتەپنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ تۇراتتى.

مەكتەپتە ياكوكا ئۆگىنىۋالغان ئەڭ مۇھىم نەرسە ئۆزىنىڭ ئىدىيىسىنى قانداق ئىپادىلەش بولدى. توققۇزىنچى سىنىپقا چىققاندا، ئوقۇتقۇچىسى رابېل خېنىم ئوقۇغۇچىلارغا ھەر ھەپتىدە 500 خەتلىك ماقالە يېزىش تاپشۇرۇقى بېرىدىغان بولدى. دەسلەپتە، ياكوكا بۇ ئىشتىن بىزار بولغانىدى. لېكىن، ئاخىرىغا كەلگەندە، مۇنداق مەجبۇرىي تاپشۇرۇقنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلۈپ، ياكوكا ئۆزىنىڭ ھېسسىياتىنى يېزىق شەكلىدە ئىپادىلەشنى ئۆگىنىۋالدى.

كېيىن رابېل خېنىم ئوقۇغۇچىلارنى نۇتۇق سۆزلەش مەشىقى قىلدۇرۇشقا باشلىدى. ياكوكا دەسلەپتە بەكمۇ قورقۇپ، كۆپچىلىكنىڭ ئالدىدا ئۈزلۈك سۆزلەشكە جۈرئەت قىلالمىدى. ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئاستا - ئاستا قورقۇنچىنى تۈگىتىپ،

نۇتۇق سۆزلەشكە ماھىر بولۇپ قالدى. كېيىن بىر مۇنازىرە گۈرۈپپىسىغا قاتنىشىپ، مۇستەقىل تەپەككۈر قىلىشنى ئۆگەندى، نۇتۇق سۆزلەش ماھارىتىنىمۇ ئۆستۈردى. كېيىنكى چاغلاردا ئۇ فورىد شىركىتى ۋە خىرىسلىر شىركەتلىرىدە چاڭلىداپ نۇتۇق سۆزلىگەنلىرىدە، ئاشۇ چاغلىرىنى، ھۆرمەتلىك رابىل خېنىمنى ئەسكە ئالماي قالدى.

كۈتۈلمىگەندە، ياكوكا مۇشۇنداق ۋاقىتتا رېماتىزم كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قالدى. ئۇ بۇ كېسەلدىن بەكلا قورققانىدى، چۈنكى ئۇ چاغلاردا رېماتىزم كېسىلىگىمۇ ئادەم ئۆلۈپ كېتەتتى. شۇڭا، مىدىرلماي يېتىپ، كېسىلىنى ئەستايىدىل داۋالاشقا مەجبۇر بولدى. شۇ چاغدىكى داۋالاش ئۇسۇلى: قېيىن قوۋزىقىدا ئىشلەنگەن كۇمىلاچ دورىنى 15 مىنۇتتا بىر قېتىمدىن ئىچىش ۋە پۈتۈن بەدىنىگە يادۇپ يېغىغا چىلانغان پاختا ئوراپ، تىز، ئوشۇق، جەينەك ۋە بېغىش ئۈگىلىرىنىڭ ئاغرىقىنى پەسەيتىش ئىدى. مۇنداق داۋالاش ئادەمنى بەكمۇ ئازابقا سالاتتى. ئۇ ئالتە ئاي يېتىپ، بەدەن ئېغىرلىقى 40 قاداق يېنىكلىگەندىن كېيىن، ئاخىر سەللىمازا ساقىيىپ كەتتى.

ياكوكا بېيسبولنى ئوبدانلا ئويناييتتى، ئېتىقاد قىلىدىغان ئۇستازىمۇ بار ئىدى، بىرىنچى قاتاردىكى بېيسبول مۇسابىقىە بىرلەشمىسىگە قاتنىشىشنى ئارزۇ قىلاتتى. بىراق، ئۇنىڭ كېسىلى ھەممىنى ئۆزگەرتىۋەتتى. نەتىجىدە ئۇ تەنتەربىيە ھەرىكىتىدىن قول ئۈزۈپ، شاھمات، بىرىدژ، قارتا ئويناشقا باشلىدى. بۇلار مېڭىنى قانداق ئىشلىتىش، ئۈستۈنلۈكتىن قانداق پايدىلىنىش، مۇشكۈللۈكتىن قانداق قۇتۇلۇش، قانداق ھەيۋە كۆرسىتىشنى ئۆگەندىغان ئويۇنلار ئىدى. ياكوكا كېيىن ئۇچرىغان ھەر خىل سۆھبەتلەردە بۇ ئويۇنلارنىڭ ياردىمى زور بولدى.

ئوتتۇرا مەكتەپتە ياكوكانىڭ قىزىقىش ۋە ھەۋەسلىرى بەكمۇ كەڭ بولدى. ئۇ تىياتىر كۈلۈبى ۋە مۇنازىرە جەمئىيىتىنىڭ

ئاكتىپ قاتناشچىلىرىدىن ئىدى. كېيىن سۇ ئۈزۈش ئەترىتىنىڭ ھەيئىتى بولدى. يەتتىنچى سىنىپتا ئوقۇۋاتقاندا جاز مۇزىكىسى ۋە تولغىما ئۇسسۇلىغا بېرىلىپ كېتىپ، ئوتتۇرا ئاۋازلىق ساكسوفون چېلىشقا باشلىدى ھەتتا مەكتەپ مۇزىكا ئەترىتىدە يۇقىرى ئاۋازلىق مىزگان چېلىشقا تەكلىپ قىلىندى. سەككىزىنچى سىنىپقا چىققاندا سىنىپ باشلىقى سايلاش رىقابىتىگە چۈشۈپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. توققۇزىنچى سىنىپقا چىققاندا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسىنى سايلاش رىقابىتىگە چۈشۈپ، پۈتۈنلەي غەلىبە قىلدى. لېكىن، ئۇ سايلىغۇچىلار بىلەن بولغان ئالاقىسىنى ئۈزۈپ قويغانلىقى ئۈچۈن، ساۋاقداشلىرىنىڭ ئىشەنچىدىن مەھرۇم قىلىپ، ئىككىنچى مەۋسۇمدا سايلانماي قالدى، بۇ ئۇنىڭغا ئېغىر زەربە بولدى.

ياكوكا دەرىستىن سىرتقى پائالىيەتلەرگە كۆپ ۋاقىت سەرپ قىلغان بولسىمۇ، يەنىلا ئەلا نەتىجە بىلەن ئوتتۇرا مەكتەپكە ئۆزلىدى. تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ھاياتى گۈزەل ۋە مۇكەممەل ئىدى. ئەمما، ياپونىيىنىڭ پىيورل - خاربورغا تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىشى بۇ ياشنىڭ گۈزەل تۇرمۇشىنى بۇزۇپ تاشلىدى. زورۇپىت زۇڭتۇڭ نۇتۇق سۆزلەپ، ئامېرىكىنىڭ ياپونىيىگە ئۇرۇش ئېلان قىلغانلىقىنى جاكارلىدى. ئامېرىكا خەلقى ئىتتىپاقلىشىپ دۈشمەنگە ئورتاق غەزەپ ياغدۇردى. ياكوكا بىلەن ساۋاقداشلىرى ئارقا - ئارقىدىن ھەربىيلىككە تىزىملىتىپ، ئامېرىكا ئۈچۈن جەڭ قىلىشقا بەل باغلىدى. ساۋاقداشلىرى ھەربىي سەپكە كىردى، بەزىلىرى ھەتتا جەڭدە قۇربان بولدى. ئەمما، ياكوكا رېمانىزم كېسەلى بولغانلىقى ئۈچۈن، يەنىلا ئائىلىسىدە تۇرۇپ قالدى.

بەلكىم بۇمۇ ياكوكانىڭ تەلىپىدۇر. ئەگەر كېسەلگە گىرىپتار بولمىغان بولسا، تىنچ ئوكياننىڭ قاقاس ئاراللىرىنىڭ بىرىدە ياكى فرانسىيىنىڭ نورماندى دېڭىز ساھىلىدىكى جەڭلەردە

ئۆلگەن بولاتتى. ئۇنىڭ ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ساۋاقداشلىرىنىڭ كۆپى جەڭدە ئۆلدى، ئۇ بولسا ھايات ئىدى. ئەمما، ئۇ بۇنىڭلىق بىلەن خۇشال بولۇپ كەتمىدى. بۇ ئامېرىكىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەۋجىگە چىققان چاغلار بولغاچقا، ئوت يۈرەك ياش ياكوكا ئۆزىنىڭ جەڭگە قاتناشمىغانلىقىنى نومۇس دەپ بىلەتتى. مۇشۇنداق روھىي كەيپىياتنىڭ تۈرتكىسىدە ياكوكا ئۆزى قىلىدىغان بىرلا ئىش قالغانلىقىنى، ئۇ بولسىمۇ قېتىرقىنىپ ئوقۇش ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدى. ئاخىر ئۇ ئۇنىۋېرسىتېتقا كىرىپ مۇكەممەل بىلىم ئېلىش قارارىغا كەلدى.

ياكوكا قۇرۇلۇش ئىلمىگە ئىنتايىن قىزىقاتتى. شۇڭا، ئامېرىكىدىكى قۇرۇلۇش ئىلمى بويىچە ئەڭ ياخشى ئۇنىۋېرسىتېت — پېردۇئې ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئوقۇش مۇكاپاتىغا ئىلتىماس سۇندى، ئەمما تەستىقلانمىدى. ئاخىر ئۇ ئائىلىسىگە يېقىن بولغان پېنسىلۋانىيە شتاتىنىڭ بېرلېن شەھىرىدىكى لېھارت ئۇنىۋېرسىتېتىنى تاللىدى.

ئامېرىكىنىڭ ئۇنىۋېرسىتېتلىرىدا ئوقۇش نەتىجىسىگە بەكمۇ قاتتىق تەلەپ قويۇلاتتى. ئوقۇغۇچىنىڭ ئوتتۇرىچە نومۇرى دېگەندەك يۇقىرى بولمىسا، مەكتەپ ئۇنى سىلىق سۆزلەر بىلەن ئوقۇشتىن چېكىندۈرۈۋېتەتتى. مۇشۇنداق مۇھىتتا، ياكوكا پۇرسەتنى غەنىمەت بىلىپ، پۈتۈن زېھنى بىلەن ئۆگىنىش ھەمدە باشتىن — ئاخىر بىل قىيۇۋەتمەسلىك لازىملىقىنى چۈشەندى ھەم مۇنداق قىلىشنى ئادىتىگە ئايلاندۇردى: دۈشەنبە كۈنىدىن جۈمە كۈنىگىچە باش كۆتۈرمەي ئۆگىنەتتى، جۈمە كۈنى كەچتىن تارتىپ يەكشەنبە كۈنىگىچە ھېچنەم ئۆگەنمەي پۇخادىن چىققۇچە كۆڭۈل ئاچاتتى ياكى دەم ئالاتتى، يەكشەنبە كۈنى كەچتە ئەس — ھوشنى يىغىپ، كېلەر ھەپتىدە قىلىدىغان ئىشلارنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنى يېزىپ چىقاتتى.

لېھارت ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئۆگىنىۋالغان يەنە بىر تەجرىبىسى، ۋاقىتتىن تولۇق پايدىلىنىمەن دەيدىكەن، قايسى

ئىشنىڭ مۇھىملىقىنى ئايرىۋېلىپ، ئاندىن پۈتۈن كۈچى بىلەن شۇنى ئىشلەش ئىدى. ياكوكانىڭ بۇ جەھەتتىكى ئىشلىرى بەكمۇ گەۋدىلىك بولغانىدى ھەتتا ئۇ كېيىن شىركەت دىرېكتورى بولغاندىمۇ مۇشۇنداق قىلدى. ھەر كۈنى بىر ئىشنى قىلىشتىن ئىلگىرى تولۇق تەييارلىق قىلاتتى، ئەرزىمەس دېيىلگەن تەييارلىقلارنىمۇ نەزەردىن ساقىت قىلمايتتى.

ئۇنىۋېرسىتېتتا ياكوكا پۈتۈن زېھنى بىلەن ئۆگىنىشكىلا تايىنىپ قالدى. ھەربىي سەپكە قاتناشقان ئوقۇغۇچىلار كۆپەيگەنسېرى، ئۇنىۋېرسىتېتتا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلار شۇنچە ئازىيىپ كەتتى. 50 ئوقۇغۇچى بار سىنىپتا ئاخىر بەشلا ئوقۇغۇچى قالدى. بۇنىڭ بىلەن ياكوكانىڭ مەكتەپتە ئېلىۋاتقان تەلىمى مەخسۇس ئۇنىڭ ئۈچۈنلا بېرىلىۋاتقاندەك بولۇپ قالدى. نۇرغۇن پروفېسسورلار بەش - ئالتە ئوقۇغۇچىغا دەرس ئۆتۈپ بولغاندىن كېيىن، ياكوكادىن بىرقانچە سوئال سورايتتى ياكى ئۇنىڭ بىرقانچە قىيىن مەسىلىگە جاۋاب تېپىشىغا ياردەم قىلاتتى. 50 ئوقۇغۇچى بار سىنىپتا مۇنداق قىلغىلى بولمايتتى، بۇمۇ ياكوكانىڭ تەلىمى ئىدى.

ياكوكانىڭ ئۆگىنىشىدە دادىسىنىڭ بېسىمىمۇ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولدى. كۆچمەنلەر ئائىلىسىدە مۇنداق بېسىم ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ئىدى. دادىسى ئىقتىسادىي كاساتچىلىقنىڭ ئۆزىگە كەلتۈرگەن زىيىنىنى ئۇنتۇماي، ئوغلىنىڭ ياخشى ئۆگىنىپ ئۆزى ئالالمىغان تەربىيىنى تولۇقلىۋېلىشىنى ئۈمىد قىلاتتى. ياكوكا ئىنتايىن تىرىشچانلىق كۆرسەتتى، پۈتۈن زېھنىنى ئۆگىنىشكە سەرپ قىلدى. بەزى ئوقۇغۇچىلاردەك ئىش - ئىشرەتكە بېرىلىپ كەتمىدى، ۋاقتىنى ئېسىراپ قىلمىدى. سەككىز مەۋسۇمنى ئۈزۈلدۈرمەي ئوقۇپ، لېھارت ئۇنىۋېرسىتېتىنى ئەلا نەتىجە بىلەن تاماملاپ، مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئىچىدە داڭ چىقاردى. ياكوكا ئەمدى كەسىپ تاللاش مەسىلىسىگە دۇچ كەلدى. ئۇ

كىچىكىدىنلا دادىسىنىڭ ئاپتوموبىل ئىجارىگە بېرىش ئورنىدا ئويناپ چوڭ بولغاچقا، ئاپتوموبىل كەسپىنى بىلەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ماشىنىسازلىق قۇرۇلۇشى كەسپىنى ئوقۇدى، شۇڭا ئاپتوموبىل ساھەسىدە خىزمەت قىلسا بەكمۇ مۇۋاپىق كېلەتتى. ئۇنىڭ فورد ئاپتوموبىل شىركىتىدە خىزمەت قىلغۇسى بار ئىدى. فورد شىركىتى شۇ چاغدىكى ئامېرىكىدا ئىككىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئاپتوموبىل شىركىتى، شۇنداقلا ئىككىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ شىركەت ئىدى.

ياكوكا فورد شىركىتىنىڭ ئىمتىھان ئېلىپ قوبۇل قىلىش ئەمەلدارى لېئاندر خامىلتون ماك كورمىك — گوئودخارت بىلەن كۆرۈشتى. ماك كورمىك — گوئود خارتنىڭ تەكلىپ قىلىش ئۇسۇلى غەلىتە ئىدى، پۈتۈن مەملىكەتتىكى 50 ئۇنىۋېرسىتېتنىڭ ھەربىرىدىن بىرىدىن ئوقۇغۇچىنى تاللىۋالاتتى. ھەرقانچە ياخشى ئۇنىۋېرسىتېت بولسىمۇ بىرلا سان بېرىلگەچكە، رىقابەت ئىنتايىن كەسكىن بولاتتى. ياكوكا ئۆزىنىڭ تاللانماي قېلىشىدىن ئەنسىرەيتتى. ياكوكانىڭ لېھارت ئۇنىۋېرسىتېتىنى پۈتكۈزگەنلەر ئىچىدە ئەڭ ياخشى ئوقۇغۇچى ئىكەنلىكىگە قىل سىغمايتتى، شۇڭا ماك كورمىك — گوئودخارت قىلچە ئىككىلەنمەي ئۇنى تاللىدى.

ياكوكا خۇشاللىقىدىن قىن — قىنىغا پاتماي كەتتى. بۇ چاغدا ئۇ بىر ئۇقتۇرۇش تاپشۇرۇۋالدى. پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتى ئۇنىڭغا ئاسپىرانتلىقتىن بىر سان بەرگەنكەن. بۇ مەشھۇر ئۇنىۋېرسىتېت ئىدى، شۇڭا ياكوكا دەرھال ئىلتىماس سۈندى. چۈنكى، ئۇ ئۆز ئىسمىنىڭ ئاخىرىغا ماگىستىر دېگەن گەپ قوشۇلسىكەن دەپ ئارزۇ قىلاتتى. نەتىجىدە پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتى ئۇنىڭغا كۆپ مىقداردا ئوقۇش پۇلى بېرىپ ئۇنى قارشى ئالدى. لېكىن، ياكوكا فورد شىركىتىگە كىرىش پۇرسىتىنى قولىدىن بېرىپ قويۇشقىمۇ ئانچە قىيمايتتى. چۈنكى، بۇ شىركەتكە كىرىش ئۇنىڭ كۈچلۈك ئارزۇسى ئىدى. ماك

كورمىك — گوئودخارت ياكوكاغا ماگىستىرلىقنى ئەكەلگۈچە ئورنىنى ساقلاپ قويۇشقا ۋەدە بەردى. بۇ ياكوكا ئۈچۈن تېپىلغۇسىز پۇرسەت ئىدى، شۇڭا ئۇ خاتىرجەم بولۇپ، پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئوقۇشقا يۈرۈپ كەتتى.

پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئۆگىنىش مۇھىتى ئىنتايىن ياخشى ئىدى. شۇنداقىمۇ، بۇ يەردە ياكوكا ئىلگىرىكىگە ئوخشاش ئۆگىنىشكە بېشىچە كىرىپ كەتمىدى، ئۆزىنى توختىتىپ ئەتراپلىق ئۆگەندى. سىياسەت ئىلمى ۋە سۇلياۋ ماتېرىيال ئىلىملىرىنى قوشۇمچە ئۆگەندى. ئۇرۇش تۈپەيلى پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى ئوقۇتقۇچىلار بىلەن ئوقۇغۇچىلار نىسبىتىدە ئوقۇغۇچىلار ئۈچۈن پايدىلىق ھالەت شەكىللەنگەندى. بىر سىنىپتا تۆتلا ئوقۇغۇچى دەرس ئاڭلايتتى، دۇنياغا تونۇلغان قۇرۇلۇش مۇتەخەسسسلرى دەرس ئۆتەتتى. كىشىنىڭ زوقىنى قوزغايدىغىنى، ياكوكا بۇ يەردە گۈلۈغ ئېنىشتېيننىڭ دەرسىنى ئاڭلىلايتتى، ئاپئاق چاچلىق بۇ بوۋاينىڭ ئۆزى يالغۇز مەيداندا ئايلىنىپ يۈرگىنىنى كۆرۈپ تۇراتتى.

مەكتەپ ياكوكاغا مەكتەپ پۈتكۈزۈش دىسسىپلېنىسى ياقلاشقا ئۈچ مەۋسۇملۇق مۆھلەت بەرگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ فورد شىركىتىگە بېرىپ خىزمەت قىلىشقا ئالدىرىغانلىقى ئۈچۈن، ئىككى مەۋسۇمدىلا دىسسىپلېنىنى ياقلاپ بولدى. ھەر خىل تەكشۈرۈشلەردىن كېيىن دىسسىپلېنىيە ماقۇللۇقتىن ئۆتتى. ياكوكا ماگىستىرلىق تۈنىنى كىيىپ پرونىستون ئۇنىۋېرسىتېتىدىن چىقتى، يەنى مەكتەپتىن مەڭگۈلۈككە ئايرىلدى.

مەكتەپ پۈتكۈزگەندىن كېيىن، ياكوكا تاقەتسىزلىك بىلەن ماك كورمىك — گوئودخارتنى ئىزدىدى. ئۇ ھەربىي سەپكە كەتكەنىكەن. فورد شىركىتىدە ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم ياكوكانى تونۇمايتتى. قارىماققا فورد شىركىتىدە خىزمەت قىلىش يوققا